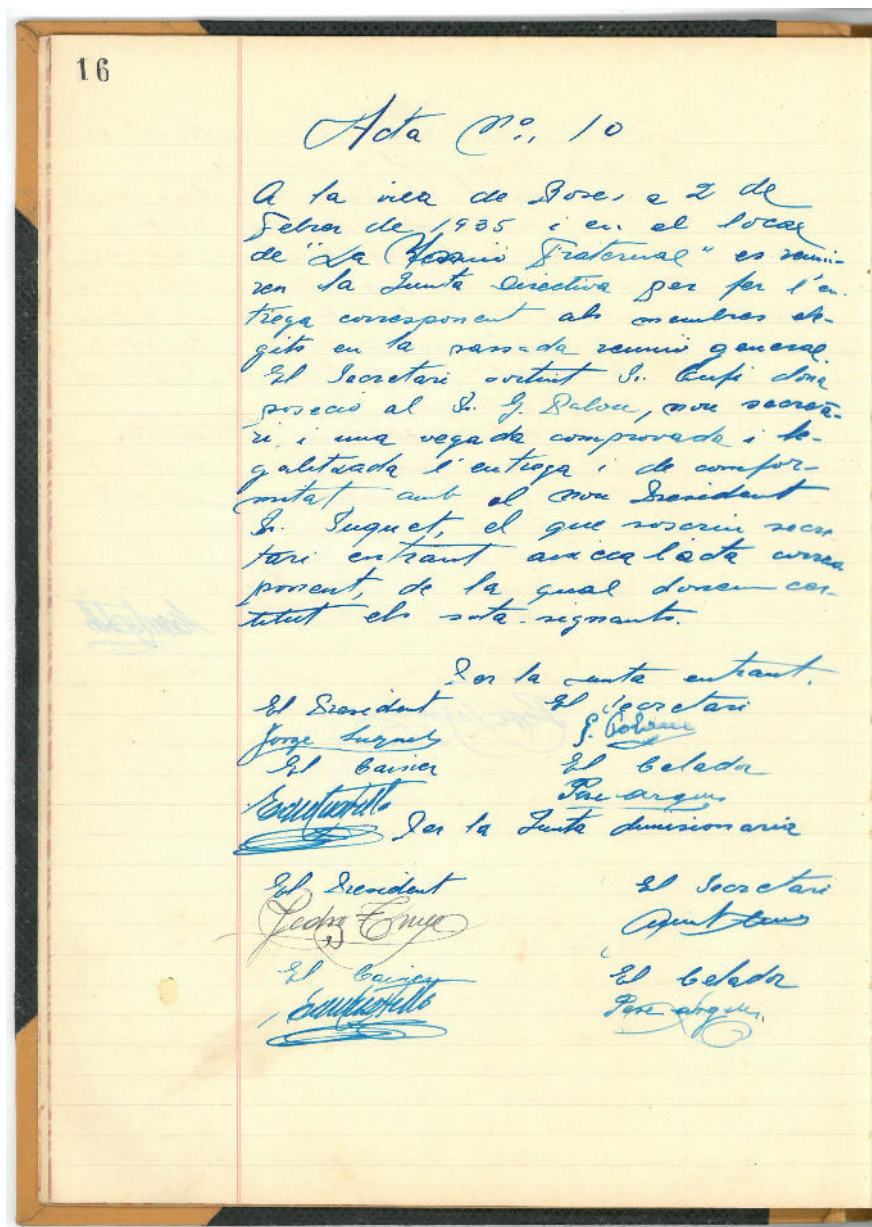

El document del mes de gener de l'AMR

número 01/2016

La Mútua Obrera de Roses

Fragment del llibre d'actes de la societat

Dades arxivístiques

CAT AMR 10.3. Fons Mútua Obrera de Roses, Llibre d'actes de la societat de socors mutus Mútua Obrera de Roses del 10 de gener de 1932 al 9 de febrer de 1935. Català i castellà.

Història arxivística

La donació de la documentació va ser feta per la senyora Margarita Cortada el dia 9 de juliol de 1996, juntament amb diversa documentació referent a la Panaderia de Marina i al matrimoni de Teresa Romañach Pi i Emigdio del Castillo.

Per la poca documentació que ingressà segurament hi va haver pèdues documentals importants. Emigdio del Castillo, com a caixer de la mútua, es deuria quedar el llibre d'actes que es conserva. Fins a l'any 1996 el llibre d'actes es conservà a casa de Margarita Cortada. La documentació posterior, si encara es conservés, hauria de ser a casa dels membres de la darrera junta coneguda.

El juliol de 1996 es procedí a la seva descripció juntament amb els fons de la Panaderia de Marina i del d'Emigdio del Castillo i Teresa Romañach Pi. El juliol de 2011 es dividiren els tres fons de la donació original.

Contingut

El llibre d'actes de la Mútua Obrera té la curiositat que està embolcallat amb el diari *Treball*, la publicació del PSUC (Partit Socialista Unificat de Catalunya) del dia 10 de març de 1937. A tall d'anècdota, la secció local del PSUC a Roses es va constituir el 3 de desembre de 1937, amb seu al carrer Galán i Hernández.

El diari plegat que forma la coberta del llibre

El llibre comença el 10 de gener de 1932 amb la reunió constitutiva de la societat de socors mutus al local de la SUF (Societat la Unió Fraternal). Tanmateix, al Govern Civil consta la seva constitució el dia 30 de maig de 1931, el qual prèviament havia aprovat el reglament, que va ser llegit a la primera reunió pel membre de la mutual Esteve Soler.

La primera junta directiva s'aprovà el mateix deu de gener i la formaren Pere Trull, president; Albert Cufí, secretari; Emigdio del Castillo, tresorer; Juan Pérez Zaragoza, zelador primer, i que al cap d'un mes seria substituït per Pere Argelés (que a partir de 1933 seria l'únic zelador); i Esteve Soler Espelt, zelador segon.

Les reunions de la Mútua Obrera es van dur a terme a diversos indrets de la vila, de ben segur per la disponibilitat dels espais o per la proximitat a l'indret de treball dels directius. La SUF acollí majoritàriament les juntes de la societat, però altres indrets també acolliren les reunions: el local de la Sociedad de Pescadores de Arrastre a Motor

o, en algun cas, la casa del membre de la junta Emigdio del Castillo (primer zelador i després caixer).

Queda clar que hi havia una estreta relació de la mútua amb la Sociedad de Pescadores de Arrastre a Motor, si més no, la majoria dels membres de la mútua en deuriem formar part. D'altra banda, el mes de gener de 1933 la societat tenia problemes per cobrir les vacants que s'anaven donant en els càrrecs de zeladors de la Junta Directiva, ocorregudes des del mateix febrer de 1932.

Una de les decisions més importants ressenyades al llibre és la reforma del reglament de la mútua del gener de 1934 per modificar els terminis de convallescència per a la recepció d'ajudes, ja que no s'adequava ni a la realitat ni a les necessitats dels associats.

El final del llibre ve marcat pel canvi del gruix de la junta directiva el 2 de febrer de 1935, que passarà a ser encapçalada per Jordi Suquet, que havia alçat la veu contra l'anterior junta, i Gabriel Palou com a secretari. Emigdio del Castillo i Pere Argelés seguirien amb el càrrec de caixer i zelador, respectivament. El llibre acaba amb la Junta General del 9 de febrer de 1935, que no es va poder celebrar per falta de quòrum en les dues convocatòries de la mateixa.

Context històric

La funció de la mútua era assistir els obrers associats quan no tenien cap ingrés per causa d'alguna malaltia, accident o acomiadament que els impedia anar a treballar. Fins i tot, en els períodes que no era legal el dret d'associació servien per donar cobertura legal a les societats de resistència.

La tradició d'aquest tipus de societats a Roses ve de lluny. La primera de la que es té constància és La Bienhechora de los Obreros l'any 1872. A partir d'aleshores s'anaren succeïnt la Sociedad San Sebastián constituïda l'any 1882, la societat La Trinidad el 1888, La Bienhechora el 1892, La Igualdad el 1901, La Humanitaria de Obreros el 1902, La Benéfico Obrera el 1903, la Unión Mútua el 1912, la Sociedad la Pescadora el 1914. Aquestes dues últimes es disoldrien per fundar el Pòsit Pescador l'any 1921. Finalment, el desembre de 1934 es constituïria una nova entitat que competiria amb la Mútua Obrera, el Montepío de Obreros Pescadores de Arrastre.

Més informació

AHG, Govern Civil, Drets Ciutadans, Associacions i entitats, Registres i llistes d'associacions i entitats, Llibre 2509.